

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 18. novembra 2004 *

V spojených veciach C-10/02 a C-11/02,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutiami Tribunale amministrativo regionale per la Puglia (Taliansko) z 10. októbra 2001 a doručené Súdnemu dvoru 15. januára 2002, ktoré súvisia s konaniami:

Anna Fascicolo a i.,

Enzo De Benedictis a i.

proti

Regione Puglia,

Maria Paciolla,

Assessorato alla Sanità e Servizi Sociali della Regione Puglia,

Coordinatore del Settore Sanità,

* Jazyk konania: taliančina.

Azienda Unità Sanitaria Locale BR/1,

Felicia Galietti a i.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Madia Evangelina Magrì,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 (C-10/02),

a

Grazia Berardi a i.,

Lucia Vaira a i.

proti

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Angelo Michele Cea,

Scipione De Mola,

Francesco d'Argento,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/2,

Antonella Battista a i.,

Nicola Brunetti a i.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/3,

Erasmus Fiorentino (C-11/02),

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr a K. Schiemann (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. marca 2004,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- pani Fascicolo a i., v zastúpení: G. Monacis, avvocato,
- pán De Benedictis a i., v zastúpení: A. Loiodice, I. Lagrotta a N. Grasso, avvocati,
- pani Berardi a i., v zastúpení: M. Langiulli, avvocato,
- pani Vaira a i., v zastúpení: L. D'Ambrosio a L. Ferrara, avvocati,
- Regione Puglia, v zastúpení: A. Sisto, avvocato,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1, v zastúpení: D. Caruso, avvocato,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3, v zastúpení: G. D'Innella, V. A. Pappalepore a M. de Stasio, avvocati,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: A. Aresu a M. Patakia, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 1. apríla 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Oba návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 36 ods. 2 smernice Rady 93/16/EHS z 5. apríla 1993 na uľahčenie voľného pohybu lekárov a vzájomného uznávania ich diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách (Ú. v. ES L 165, s. 1), naposledy zmenenej a doplnenej smernicou Komisie 1999/46/ES z 21. mája 1999 (Ú. v. ES L 139, s. 25, ďalej len „smernica 93/16“), ustanovenia, ktoré nahradilo článok 7 ods. 2 smernice Rady 86/457/EHS z 15. septembra 1986 o špecializačnej lekárskej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi (Ú. v. ES L 267, s. 26).
- 2 Oba návrhy boli predložené vo vzťahu k dvom sériám sporov, po prvé pani Berardi a i. a pani Vaira a i. proti Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4 a i. (C-11/02) a po druhé pani Fascicolo a i. a pán De Benedictis a i. proti Regione Puglia a i. (C-10/02), ktorých predmetom boli rozhodnutia prijaté rôznymi správnymi orgánmi tejto oblasti v rokoch 1998 a 1999 o pridelení, v rámci vnútroštátneho zdravotníckeho systému, miest praktických lekárov v oblastiach, kde ich bol nedostatok.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Smernica 93/16 kodifikuje rôzne lekárske kvalifikácie, okrem iného aj smernicu 86/457.
- 4 Podľa článku 2 smernice 93/16 každý členský štát uzná diplomy, osvedčenia a iné doklady o formálnych kvalifikáciách udelené štátnym príslušníkom členských štátov inými členskými štátmi, ktoré sú vymenované v článku 3 v súlade s článkom 23 tým, že prizná týmto kvalifikáciám, pokiaľ ide o právo začať a vykonávať lekársku činnosť, na svojom území rovnaké účinky ako tým, ktoré sám udeľuje.
- 5 Článok 9 ods. 1 smernice 93/16 upravuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého v prípade príslušníkov členských štátov, ktorých diplomy, osvedčenia alebo ďalšie doklady formálnej kvalifikácie v medicíne nespĺňajú všetky minimálne požiadavky na špecializačnú prípravu stanovené v článku 23 tejto smernice, každý členský štát uzná ako dostatočný dôkaz diplomy, osvedčenia alebo ďalšie doklady formálnej kvalifikácie v medicíne udelené v uvedených členských štátoch, ak tieto potvrdzujú špecializačnú prípravu, ktorá sa začala pred dátumami uvedenými v článku 9 ods. 1, ak sú sprevádzané osvedčením, v ktorom sa konštatuje, že títo štátni príslušníci boli účinne a podľa zákona zahrnutí do zmienenej činnosti najmenej po dobu troch za sebou nasledujúcich rokov počas päťročného obdobia pred vydaním uvedeného osvedčenia.

- 6 Článok 30 smernice 93/16 stanovuje, že každý členský štát, ktorý poskytuje úplnú prípravu uvedenú v článku 23 na svojom území, musí zriadiť osobitnú prípravu vo všeobecnej lekárskej praxi, ktorá vyhovuje požiadavkám prinajmenej takým prísny, aké sa uvádzajú v článkoch 31 a 32, takým spôsobom, aby sa prvé diplomy, osvedčenia alebo iné doklady o formálnych kvalifikáciách udelených po absolvovaní kurzov vydali najneskôr 1. januára 1990.
- 7 Článok 36 ods. 1 prvá veta smernice 93/16, ktorý nahradil článok 7 ods. 1 smernice 86/457 tak, že prevzal jeho znenie, stanovuje:

„Od 1. januára 1995 a v závislosti od nadobudnutých práv, ktoré boli uznané, každý členský štát podmieni výkon všeobecnej lekárskej praxe v rámci svojho národného [vnútroštátneho — *neoficiálny preklad*] systému sociálneho zabezpečenia vlastníctvom diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o formálnych kvalifikáciách, ako sa to uvádza v článku 30.“

- 8 Odsek 2 článku 36, ktorý nahradil článok 7 ods. 2 smernice 86/457 tak, že v podstate prevzal jeho znenie, stanovuje:

„Každý členský štát musí špecifikovať nadobudnuté práva, ktoré uznáva. Musí však uznať právo činnosti lekára všeobecnej praxe podľa vlastného národného [vnútroštátneho — *neoficiálny preklad*] systému sociálneho zabezpečenia bez diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o formálnych kvalifikáciách uvedeného v článku 30, pokiaľ ho všetci takíto lekári nadobudli do 31. decembra 1994 v zmysle článkov 1 až 20 a ktorí sa usadili na jeho území s platnosťou k tomuto dátumu podľa článkov 2 alebo 9 ods. 1.“

Vnútroštátna právna úprava

- 9 Smernica 86/457 bola prebratá do talianskeho vnútroštátneho právneho poriadku legislatívnym dekrétom č. 256 z 8. augusta 1991 (*GURI* č. 191 zo 16. augusta 1991, ďalej len „legislatívny dekrét č. 256/91“). Jeho článok 2 prvý odsek stanovuje ako všeobecné pravidlo, že od 1. januára 1995 obdržanie osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi je nevyhnutné pre výkon tejto praxe v rámci vnútroštátneho zdravotníckeho systému.
- 10 Podľa článku 6 legislatívneho dekrétu č. 256/91 je však právo vykonávať všeobecnú lekársku prax uznané aj lekármi, ktorí v rámci vnútroštátneho zdravotníckeho systému mali právo do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax ako praktickí lekári, teda mali oprávnenie uznané ako rovnocenné s vyššie uvedeným osvedčením (ďalej len „rovnocenné osvedčenie“).
- 11 Na talianskom území sa výkon všeobecnej lekárskej praxe a vnútroštátny zdravotnícky systém riadia v súlade s článkom 8 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 502 z 30. decembra 1992 (*GURI* č. 305 z 30. decembra 1992) v znení zmien vyplývajúcich zo legislatívneho dekrétu č. 517 zo 7. decembra 1993 (*GURI* č. 293 z 15. decembra 1993) vnútroštátnymi kolektívnymi zmluvami, ktoré sa vyhodnocujú každé tri roky.
- 12 Vnútroštátna kolektívna zmluva platná v čase, kedy došlo ku skutkovým okolnostiam vnútroštátnych konaní (ďalej len „kolektívna zmluva“) nadobudla vykonateľnosť dekrétom prezidenta republiky č. 484 z 22. júla 1996 (*GURI* č. 220 z 19. septembra 1996, s. 1). Podľa tejto zmluvy:

- konanie zamerané na obsadenie voľných miest sa začne uverejnením pre každý kraj jednotného krajského zoznamu lekárov zoradených podľa bodového systému vypočítaného podľa článku 3 tejto kolektívnej zmluvy (jej článok 2),
 - pre potreby zostavenia zoznamov a poradia lekárov má osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi ako akademický titul 12 bodov. Okrem toho ako osvedčenie o výkone praxe dostane oprávnená osoba 0,20 bodu za každý mesiac výkonu lekárskej praxe ako zmluvný lekár primárnej lekárskej starostlivosti. Ďalšie body môže nadobudnúť, ak vykonáva niektoré osobitné činnosti ako praktický lekár (článok 3 ods. 1 kolektívnej zmluvy).
- 13 Čo sa týka pridelenia miest v oblastiach, kde je nedostatok lekárov prvej pomoci alebo primárnej lekárskej starostlivosti, kolektívna zmluva stanovuje tiež, že:
- Aziende Sanitarie Locali (miestne štátne zdravotnícke zariadenia) vyhradia určité percento v rozpätí 20 až 40 % týchto miest pre lekárov, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi upravené v článku 2 legislatívneho dekrétu č. 256/91 a príslušné percento v rozpätí 80 až 60 % pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie (článok 3 ods. 6 kolektívnej zmluvy). Ak by táto kolektívna zmluva nebola včas obnovená, nasledujúci rok budú voľné miesta rozdelené rovnako po 50 % pre každú kategóriu lekárov (záverečné ustanovenie č. 5 kolektívnej zmluvy),

- zoznam voľných miest podľa zariadení je zostavený tak, že sa sčíta počet bodov uchádzača podľa krajského zoznamu upraveného v článku 2 legislatívneho dekrétu č. 256/91, počet bodov stanovený podľa kraja bydliska a počet bodov vyplývajúci zo skutočnosti, že uchádzač má bydlisko na území, kde je nedostatok lekárov (článok 20 ods. 6 kolektívnej zmluvy).

- 14 Nariadením krajského zastupiteľstva č. 1245 z 29. apríla 1998 (BURP č. 46 z 15. mája 1998), Regione Puglia rozhodla, že roku 1998 bude 40 % miest určených pre oblasti s nedostatkom lekárov a voľných miest obsadených lekármi, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi a 60 % miest bude obsadených lekármi, ktorí majú rovnocenné osvedčenie. Na rok 1999 boli percentá určené jednotlivým kategóriám lekárov zmenené tak, že každej kategórii sa vyhradilo 50 % miest.

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Konania pred vnútroštátnym súdom vyplývajú z okolností, že vo vzťahu k miestam, ktoré mali byť obsadené v oblastiach s nedostatkom lekárov, niektorí lekári, ktorí mali osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi upravené v článku 2 legislatívneho dekrétu č. 256/91 a zároveň mali právo do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia, sa uchádzali o miesta vyhradené pre lekárov majúcich osvedčenie, ako aj o tie vyhradené pre lekárov s rovnocenným osvedčením. Títo lekári sa tiež snažili získať 12 bodov pridelených držiteľom osvedčenia, keď sa uchádzali o miesta vyhradené pre držiteľov rovnocenného osvedčenia.

- 16 Regione Puglia najskôr rozhodla, že lekári, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi a ktorí zároveň majú právo do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia, sa môžu uchádzať o oba druhy voľných miest, ale ak sa rozhodnú uchádzať sa o miesta vyhradené pre lekárov držiteľov rovnocenného osvedčenia, nemôžu si zároveň uplatniť 12 bodov pridelených držiteľom tohto osvedčenia. Nariadila svojim štátnym miestnym zdravotníckym zariadeniam, aby vo výberových konaniach týkajúcich sa roku 1998, odčítali týmto lekárom 12 pôvodne pridelených bodov.
- 17 Uvedené zariadenia v súlade s pokynmi Regione Puglia odmietli prideliť 12 bodov vyhradených pre držiteľov osvedčenia o špecializačnej príprave uchádzačom, držiteľom oboch osvedčení o špecializačnej príprave, ak sa uchádzali o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie.
- 18 Pani Berardi a i. a pani Vaira a i. podali proti rozhodnutiam niektorých z týchto zariadení, ku ktorým patrí aj l'Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4, žalobu na Tribunale amministrativo regionale per la Puglia a tvrdili, že tieto rozhodnutia sú nezákonné, pretože boli prijaté v rozpore a po nesprávnom uplatnení článkov 2, 3 a 20 kolektívnej zmluvy.
- 19 Vnútroštátny súd pri posudzovaní zákonnosti stanoviska Regione Puglia najprv rozhodol, že lekári, ktorí majú obe osvedčenia, sa môžu uchádzať o všetky voľné miesta, ale nemôžu si uplatniť 12 bodov vyhradených pre držiteľov osvedčenia

o príprave, ak sa uchádzajú o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie.

- 20 Medzičasom však Consiglio di Stato (Taliansko) v rozhodnutí č. 1407 z 15. marca 2000 (ďalej len „rozhodnutie Consiglio di Stato“) o odvolaní proti rozhodnutiu iného krajského správneho súdu uviedol, že lekári, ktorí majú obsadiť voľné miesta v oblastiach s nedostatkom lekárov, majú byť vybraní z jednotného krajského zoznamu, aj keď na účely pridelenia týchto miest majú byť stanovené dve kategórie vyhradené na jednej strane pre lekárov, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi a na druhej strane pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie a ďalej uviedol, že lekári, ktorí majú právo do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia, sa môžu uchádzať o oba druhy voľných miest tak, že v tomto prípade podľa neho, ak je to dôvodné, je potrebné im prideliť 12 bodov uvedených v článku 3 ods. 1 kolektívnej zmluvy, keďže platná právna úprava v tejto súvislosti nestanovuje žiaden rozdiel medzi osvedčeniami.
- 21 Regione Puglia zobrala na vedomie toto rozhodnutie a rozhodla sa zmeniť stanovisko, ktoré pôvodne zaujala, a zohľadniť 12 bodov pridelených držiteľom osvedčenia o príprave vo všeobecnej lekárskej praxi vo výberových konaniach týkajúcich sa roku 1999. Štátne zdravotnícke zariadenia tejto oblasti prijali tento nový spôsobom rozdelenia miest lekárov v oblastiach, kde ich je nedostatok. Výberové konanie týkajúce sa roku 1998 však zostalo nezmenené.
- 22 Pani Fascicolo a i. a pán De Benedictis a i., lekári, ktorí majú iba rovnocenné osvedčenie, podali na vnútroštátny súd žalobu proti tomuto novému stanovisku Regione Puglia a opatreniam prijatým na jeho základe miestnymi štátnymi zdravotníckymi zariadeniami. Tvrdia v podstate, že uchádzanie sa o obe kategórie

miest vyhradených pre lekárov oprávnených pred 1. januárom 1995 a pre držiteľov osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi a navyše aj pridelenie 12 bodov za obdržanie uvedeného osvedčenia znemožňuje akúkoľvek možnosť uplatnenia zásady rovnocennosti upravenej v smerniciach 86/457 a 93/16.

- 23 V súvislosti s týmito dvoma sériami sporov, o ktorých má rozhodnúť, vnútroštátny súd súhlasí s názorom Consiglio di Stato, podľa ktorého sa lekári, ktorí majú osvedčenie o príprave vo všeobecnej lekárskej praxi, môžu uchádzať o všetky vyhradené miesta, ktoré majú byť obsadené v oblastiach s nedostatkom lekárov. Nesúhlasí však s jeho stanoviskom vo vzťahu k prideleniu 12 bodov týmto lekárom, ak sa uchádzajú o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie. V súvislosti s týmto bodom vnútroštátny súd usudzuje, že rozhodnutie Consiglio di Stato nezohľadňuje skutočnosť, že zákonodarca Spoločenstva v smerniciach 86/457 a 93/16 považoval za hodné ochrany nadobudnuté právo vykonávať činnosti lekárskej praxe lekármi bez diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o vzdelaní vo všeobecnom lekárstve, ktorí majú toto právo do 31. decembra 1994, a tým aj vylúčil možnosť hierarchicky rozlišovať tieto dve kategórie lekárov.
- 24 Za týchto okolností Tribunale amministrativo regionale per la Puglia rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto tri prejudiciálne otázky, ktoré sú rovnako sformulované v každom z návrhov o začatí prejudiciálneho konania:

„1) Má byť oprávnenie získané pred 31. decembrom 1994 považované na účely výkonu praxe praktického lekára za rovnocenné v súlade s článkom 7 ods. 2

smernice 86/457/EHS a s článkom 36 ods. 2 smernice 93/16/EHS s obdržaním osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi?

- 2) Umožňuje obdržanie osvedčenia o príprave vo všeobecnej lekárskej praxi členským štátom na základe vyššie uvedených ustanovení práva Spoločenstva priznať po 1. januári 1995 lekárom, ktorí majú aj oprávnenie vykonávať lekársku prax získané pred 31. decembrom 1994, mimoriadne postavenie, ktorého podstatou je, že majú prístup k väčšiemu počtu miest ako lekári majúci len osvedčenie alebo len oprávnenie?

- 3) Ak je odpoveď na predošlú otázku kladná a so zreteľom na systém nadobudnutých práv, umožňuje podmienka uvedená vyššie členským štátom priznať dotknutým lekárom ešte osobitnejšie postavenie tým, že im budú zakaždým pripočítané ďalšie body z dôvodu obdržania osvedčenia o príprave vo všeobecnej lekárskej praxi?“

25 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 12. februára 2002 boli veci C-10/02 a C-11/02 spojené na spoločné konanie tak pre účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj vyhlásenia rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

26 Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či má byť oprávnenie získané pred 31. decembrom 1994 považované na účely výkonu praxe praktického lekára

v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia za rovnocenné v súlade s článkom 36 ods. 2 smernice 93/16 s obdržaním osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi.

- 27 Nenamieta sa, že obdržanie jedného alebo druhého osvedčenia uvedeného v predchádzajúcom bode je minimálnou podmienkou pre výkon praxe praktického lekára. Z návrhov o začatí prejudiciálneho konania vyplýva, že táto otázka sa v podstate týka zlučiteľnosti vnútroštátneho spôsobu obsadzovania miest lekárov v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia s článkom 36 ods. 2 so zreteľom na skutočnosť, že podľa tohto spôsobu uchádzači, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi, a tí, ktorí majú iba rovnocenné osvedčenie, nemajú nevyhnutne vo vzťahu k prideleniu týchto miest tie isté šance na úspech.
- 28 Hneď na úvod je potrebné uviesť, že účelom článkov 30 až 41 smernice 93/16 je zjednotiť minimálne podmienky vydávania diplomov, osvedčení alebo iných dokladov o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi s cieľom uľahčiť voľný pohyb lekárov (dvadsiate a dvadsiate tretie odôvodnenie smernice). V súlade s týmto cieľom článok 36 ods. 1 prvá veta smernice vyžaduje, aby v závislosti od nadobudnutých práv, ktoré boli uznané, bol výkon všeobecnej lekárskej praxe v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia podmienený vlastníctvom diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o formálnych kvalifikáciách.
- 29 V tejto súvislosti článok 36 ods. 2 smernice 93/16 upresňuje, že „každý členský štát musí špecifikovať nadobudnuté práva, ktoré uznáva. Musí však uznať právo činnosti lekára všeobecnej praxe podľa vlastného národného [vnútroštátneho — *neoficiálny preklad*] systému sociálneho zabezpečenia... pokiaľ ho všetci takíto lekári nadobudli do 31. decembra 1994 v zmysle článkov 1 až 20 a ktorí sa usadili na jeho území s platnosťou k tomuto dátumu podľa článkov 2 alebo 9 ods. 1“.

- 30 Toto ustanovenie priznáva každému členskému štátu diskrečnú právomoc určiť nadobudnuté práva, táto právomoc je obmedzená iba jednou podmienkou a síce, že každý členský štát uzná nadobudnuté právo lekárov, ktorí aj keď nemajú diplom praktického lekára, boli im uznané pred 1. januárom 1995 v tomto členskom štáte účinky diplomov, osvedčení alebo iných dokladov vydaných v inom členskom štáte a ktorí získali tiež pred týmto dátumom právo činnosti lekára všeobecnej praxe podľa vlastného vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia (pozri rozsudok zo 16. októbra 1997, Garofalo a i., C-69/96 až C-79/96, Zb. s. I-5603, body 29 až 30).
- 31 Pre odpoveď na prvú otázku je potrebné v prvom rade zdôrazniť, že ako to vyplýva z jeho znenia, článok 36 ods. 2 smernice 93/16 nevyžaduje, aby členské štáty priznali rovnakú dôležitosť nadobudnutým právam a obdržaniu osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi. Minimálna podmienka uvedená v tomto ustanovení týkajúca sa kategórie lekárov, ktorých nadobudnuté práva majú byť uznané, neupresňuje rozsah ochrany, ktorú má členský štát týmto právam poskytnúť.
- 32 V druhom rade zámerom tejto podmienky je vyhnúť sa situáciám, kedy by lekári, ktorí mali slobodu usadiť sa zabezpečenú smernicami Spoločenstva a ktorí pred 1. januárom 1995 nadobudli právo vykonávať činnosť praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia v členskom štáte pobytu, nemohli túto činnosť vykonávať, pretože nemajú nové diplomy, osvedčenia alebo iné doklady upravené v smernici 93/16 (pozri rozsudok Garofalo a i., už citovaný, bod 31).

- 33 Stačí teda uviesť, že aj keď v prípade prítomnosti cezhraničného prvku z tejto podmienky môže vyplývať požiadavka, aby bola priznaná nadobudnutým právam širšia ochrana, v tomto prípade však, ako to bolo potvrdené v priebehu pojednávania, veci prejednávané pred vnútroštátnym súdom sa týkajú výlučne iba vnútorného poriadku.
- 34 Za týchto okolností je potrebné skonštatovať, že samotná skutočnosť, že z podstaty vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia uplatniteľného na obsadzovanie voľných miest lekárov v oblastiach s ich nedostatkom vyplýva, že na jednej strane lekári, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi, a na druhej strane lekári, ktorí majú iba rovnocenné osvedčenie, nemajú rovnaké šance na úspech v súvislosti s pridelením týchto voľných miest, nie je porušením článku 36 ods. 2 smernice 93/16.
- 35 Vo svetle vyššie uvedeného je potrebné odpovedať na prvú otázku tak, že článok 36 ods. 2 smernice 93/16 neukladá členským štátom v súvislosti s obsadzovaním voľných miest praktických lekárov považovať oprávnenie získané pred 1. januárom 1995 vykonávať prax praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia za rovnocenné s obdržaním osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi.

O druhej a tretej otázke

- 36 Druhou a treťou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 36 ods. 2 smernice 93/16 bráni členským štátom, aby priznali lekárom, ktorí majú zároveň osvedčenie o príprave vo všeobecnej lekárskej

praxi aj oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať činnosť praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia:

- prístup k väčšiemu počtu miest ako lekárom majúcim len vyššie uvedené osvedčenie alebo len oprávnenie, keďže im umožní uchádzať sa o miesta vyhradené pre obe tieto kategórie lekárov,
- ešte osobitnejšie postavenie tým, že keď sa uchádzajú o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax, budú im pripočítané body z dôvodu obdržania vyššie uvedeného osvedčenia.

37 Tak podľa pani Berardi a i., ako aj podľa pani Vaira a i., povinnosť uvedená v článku 36 ods. 2 smernice 93/16 uznať právo činnosti lekára všeobecnej praxe lekárom pochádzajúcim z iných členských štátov, usadených v prijímajúcom členskom štáte a ktorí nadobudli oprávnenie praktických lekárov pred 1. januárom 1995, nie je porušená systémom vyhradených voľných miest.

38 Títo žalobcovia navyše tvrdia, že je oprávnené, aby títo „dvojnásobne kvalifikovaní“ uchádzači mali prístup k väčšiemu počtu voľných miest. Všetko úsilie vynaložené na získanie osvedčenia odôvodňuje, aby mu bola priznaná vyššia hodnota ako ekvivalentnej dobe lekárskej praxe. Navyše, ak by sa za získanie osvedčenia nepridelilo ďalších 12 bodov, držiteľia tohto osvedčenia by boli znevýhodnení v porovnaní s lekármi, ktorí miesto toho, aby získali potrebnú dvojročnú kvalifikáciu, vykonávali lekársku prax, a teda takto nadobudli body navyše za výkon praxe.

- 39 V tom istom zmysle Komisia Európskych spoločností usudzuje, že so zreteľom na diskrečnú právomoc členských štátov pri určovaní nadobudnutých práv ani podmienky účasti lekárov, ktorí majú iba oprávnenie praktického lekára získané pred 1. januárom 1995, na verejných výberových konaniach na zaradenia sa do systému sociálneho zabezpečenia členského štátu, ani prípadné vyhradené miesta pre nich a ani body, ktoré sú im pridelené v priebehu výberových konaní, nepatria do pôsobnosti smernice 93/16.
- 40 Naproti tomu pán De Benedictis a i. tvrdia, že od 1. januára 1995 členské štáty nemôžu priznať lekárom, ktorí majú špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi a ktorí zároveň získali oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať činnosť praktického lekára, prístup k väčšiemu počtu miest ako lekárom majúcim len osvedčenie alebo len oprávnenie.
- 41 Ako bolo uvedené v bode 30 tohto rozsudku, právomoc daná členským štátom podľa článku 36 ods. 2 smernice 93/16 určiť nadobudnuté práva je obmedzená iba jednou podmienkou, ktorá sa týka iba lekárov, ktorí tým, že využili právo slobody pohybu, nadobudli právo vykonávať činnosť praktického lekára v rámci systému sociálneho zabezpečenia prijímajúceho členského štátu. V súlade s cieľom sledovaným zákonodarcom Spoločenstva (pozri bod 28 tohto rozsudku), táto podmienka sa nemôže týkať situácií, ktoré nevykazujú cezhraničný prvok.
- 42 Z uvedeného vyplýva, že vo výlučne vnútorných situáciách, akými sú aj tie prejednávané pred vnútroštátnym súdom, prijímajúci členský štát má slobodu stanoviť rozsah nadobudnutých práv.

43 V tejto súvislosti je pravdou, že keďže vnútroštátne odôvodnenie stanovenia dvoch oddelených kategórií vyhradených voľných miest jednak pre lekárov, ktorí majú osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi, a jednak pre lekárov, ktorí majú rovnocenné osvedčenie, sa zakladá na snahe chrániť nadobudnuté práva tejto druhej kategórie lekárov, dôsledkom umožnenia jednej kategórii lekárov uchádzať sa zároveň o miesta oboch kategórií je zníženie ochrany priznanej lekárom, ktorí majú len rovnocenné osvedčenie. Takáto právna úprava však nie je porušením článku 36 ods. 2 smernice 93/16, pretože toto ustanovenie vo výlučne vnútorných situáciách umožňuje členským štátom voľne stanoviť nadobudnuté práva.

44 Okrem toho je potrebné upresniť, že pridelenie lekárom uchádzajúcim sa o voľné miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú oprávnenie získané do 31. decembra 1994 vykonávať činnosť praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia, ďalších bodov z dôvodu, že obdržali osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi tiež nie je porušením článku 36 ods. 2 smernice 93/16.

45 Vo svetle vyššie uvedeného je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku tak, že článok 36 ods. 2 smernice 93/16 nebráni členským štátom, aby priznali lekárom, ktorí majú zároveň osvedčenie o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi aj oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať prax praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia:

- prístup k väčšiemu počtu miest ako lekárom majúcim len vyššie uvedené osvedčenie alebo len oprávnenie, keďže im umožní uchádzať sa o miesta vyhradené pre obe tieto kategórie lekárov,

- ešte osobitnejšie postavenie tým, že keď sa uchádzajú o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax, budú im pripočítané body z dôvodu obdržania vyššie uvedeného osvedčenia.

O trovách

- ⁴⁶ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- 1) Článok 36 ods. 2 smernice Rady 93/16/EHS z 5. apríla 1993 na uľahčenie voľného pohybu lekárov a vzájomného uznávania ich diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách neukladá členským štátom v súvislosti s obsadzovaním voľných miest praktických lekárov považovať oprávnenie získané pred 1. januárom 1995 vykonávať prax praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia za rovnocenné s obdržaním osvedčenia o špecializačnej príprave vo všeobecnej lekárskej praxi.

2) Článok 36 ods. 2 smernice 93/16 nebráni členským štátom, aby priznali lekárom, ktorí majú zároveň osvedčenie o príprave vo všeobecnej lekárskej praxi aj oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať prax praktického lekára v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia:

— prístup k väčšiemu počtu miest ako lekárom majúcim len vyššie uvedené osvedčenie alebo len oprávnenie, keďže im umožní uchádzať sa o miesta vyhradené pre obe tieto kategórie lekárov,

— ešte osobitnejšie postavenie tým, že keď sa uchádzajú o miesta vyhradené pre lekárov, ktorí majú oprávnenie do 31. decembra 1994 vykonávať lekársku prax, budú im pripočítané body z dôvodu obdržania vyššie uvedeného osvedčenia.

Podpisy